FARMÁŘSKÉ LISTY

FARMÁRSKE LISTY

Vydává Českomoravský svaz zemědělských podnikatelů

Číslo 2 2018

Vážení čtenáři, Vážené čtenářky,

Dostává se Vám do rukou druhé letošní vydání Farmářských listů. V tomto čísle jsme se zaměřili hlavně na mladé zemědělce. Tak se vrátíme do Izraele. Doufáme, že se Vám bude i toto číslo líbit a že si u čtení nejen odpočinete, ale se i dozvíte něco nového. Za celý tým Českomoravského svazu zemědělských podnikatelů Vám přejeme příjemné čtení.

Zemědělství: povolání s relativně malým počtem mladých

V roce 2016 bylo v EU zaměstnáno 10,3 milionu lidí, kteří v hospodaří v zemědělském sektoru. Průměrný věk zemědělců je velmi vysoký. Až jedna třetina (32%) zemědělských manažerů v EU dosáhla 65 let a více. Pouze 11% manažerů bylo mladších 40 let.
Mladí zemědělci na Kypru představovali pouze 3,3% všech zemědělských manažerů, Portugalsko (4,2%) a Spojené království (5,3%).
Nejvyšších hodnot dosahovali naši sousedi, tedy Rakousko (22,2%), Polsko (20,3%) a Slovensko (19,0%).

Nicméně mladší zemědělští manažeři mají větší farmy, pokud jde o plochu, živočišnou výrobu a standardní produkci než ty nejstarší (starší 65 let). V profesi převládají muži, přičemž asi tři z deseti (29%) manažerů zemědělských podniků v EU jsou ženy.

Mladá generace, která chce začít podnikat nemá moc možností, jak se dostat k půdě. Pokud nevyrostla na farmě, kde může začít hospodařit na rodinných pozemcích společně s rodiči. Prodejní cena půdy se nadále zvyšuje.

POZVÁNKA

na podzimní setkání zemědělských podnikatelů pořádané Českomoravským svazem zemědělských podnikatelů ve spolupráci s Ministerstvem zemědělství a Sekcí pro společnou zemědělskou a rybářskou politiku EU v rámci aktivit Celostátní sítě pro venkov

BUDOUCNOST ZEMĚDĚLSTVÍ PO ROCE 2020

5. - 6. listopadu 2018 na Skalském dvoře

(Lísek 52, 593 01 Bystřice nad Pernštejnem)

Akce je pořádána jako 25.ročník setkání Českomoravského svazu zemědělských podnikatelů.

Podrobný program na straně 2

ČMSZP Českomoravský svaz zemědělských podnikatelů

Slezská 7, 120 00 Praha 2 / tel.: +420 227 010 354 / e-mail: info@cmszp.cz

www.cmszp.cz

ČMSZP
Českomoravský svaz zemědělských podnikatelů

POZVÁNKA

BUDOUCNOST ZEMĚDĚLSTVÍ PO ROCE 2020

PODTITUL: „CO NÁS ČEKÁ A NEMINE“
5. -6. LISTOPAD , 2018

Srdečně Vás zveme na podzimní setkání zemědělských podnikatelů pořádané Českomoravským svazem zemědělských podnikatelů ve spolupráci s Ministerstvem zemědělství v rámci aktivit Celostátní sítě pro venkov

Přihlásit se můžete ZDE

LÍSEK 52, 593 01 BYSTŘICE NAD PERNŠTEJNEM
HOTEL SKALSKÝ DVŮR

Izrael

Problémy s nedostatkem vody či nedostatkem půdy neřešíme pouze u nás, ale i v dalších zemích. Inspirativní zemí v tomto ohledu je Izrael, kde se místní obyvatelé musejí každým dnem vypořádávat s obtížnými podmínkami. Ale zde si dokáží poradit i s pouští, vypěstovat v těchto nehostinných končinách zeleninu, ovoce a jiné produkty, které pokryjí soběstačnost v jejich zemi. A mají dostatek produkce i pro vývoz. Jejich výhrou je, že respektují svoji krajinu a aktivně s ní pracují.

Je možné si v dnešní době koupit zemědělskou půdu v Izraeli?

V Izraeli je půda rozdělena na státní a soukromou. Většina půdy je stále v rukou státu. Pronájem takové půdy je možný skrz státní agenturu Israel Land Administration (ILA).

Izrael si stále udržuje pozemky ve svém vlastnictví, jelikož ví, že je nesmírně důležitá pro život. Státní půda byla v roce 1948 z velké části přidělena kibucům a mošavům. Pronájmy se uskutečňují na dlouhou dobu například na 90, 60 nebo i 30 let, pokud ji tedy pronajímatel obdělává. Platí se malý nájem, na druhou stranu jsou zde určitá pravidla, která se musí dodržovat. Zároveň stále je šance takovou půdu odkoupit. Zájemce však musí

počítat s tím, že je to velice drahá investice.

Co je kibuc:

Jedná se o označení pro zemědělskou, ale také průmyslovou osadu. Hospodaří se zde formou kolektivního vlastnictví. Kibucy zakládali ruští Židé z východní Evropy. Ti hráli velkou roli právě při vzniku státu Izrael. Mladý člověk může kdykoli přijít do kibucu a zažádat o práci. Zde projde určitou prověrkou, jestli je schopen pracovat v tomto prostředí a dostane šanci na rok až dva se zaučit. Poté může být přijat jako řádný člen. Pokud se tak stane, získává tím akcie nejen na půdě, na které fakticky pracuje, ale pokud má kibuc třeba továrnu, tak dostává automaticky akcie i tam. Samozřejmě se s tím pojí i povinnosti, které každý musí splňovat. Není to však úplně jednoduché místo k žití, jak se může zdát. Dlouhá léta se jednalo o opravdu ryze komunistický režim. Jako společenství si mohou vydělat více peněz a poté mohou investovat například do vlastní továrny na plasty a podobně (pozn. redakce: podobné dříve známé přidružené výrobě). Dnes už nejsou tak důležité jako v dřívějších letech, kdy tato struktura pomohla vybudovat rychleji samotné osady.

Co je mošav:

Je dalším typem zemědělství v Izraeli a je tvořen společně hospodařícími soukromými farmami. Je to další hlavní typ venkovského židovského sídla. Na rozdíl od kibucu se zde klade velký důraz na soukromé vlastnictví. Mošav není jednodruhové uskupení. V Izraeli jsou dva druhy. Prvním je mošav šitufi, který je založen na principu kolektivního vlastnictví a ekonomiky. V dnešní době je v Izraeli více jak 30 mošavů šitufi. Druhým typem je mošav ovdim. Jedná se spíše o menší rodinný typ mošavu. Každý si zde pracuje na vlastní farmě, ale nákup některé techniky je společný. Mošav ovdim je ryze zemědělský. V dnešní době jich již není mnoho.

V rámci zemědělství, kde vidíte velký rozkvět Izraele v dnešní době?

Izrael je velmi malá země. Velkou část jihu zabírá Negerská poušť. Ta už není ale pouhou pouští. Budují se zde města a vesničky. Kibucy zde obhospodařují velké množství půdy. Hlavně pak severní část je dost úrodné místo. To vidím jako ukázku rozkvětu naší země. A troufám si říci, že za takových 20 let zde poušť nebude a budou se zde rozléhat krásná města s parky a pole, na kterých budou moci lidé hospodařit. Je pravda, že velice pomáhají naše technologie, do kterých se v Izraeli investují nemalé částky.

A co problematika vody? Jak se v Izraeli vypořádáváte s nedostatkem vody?

Zadržovat vodu umíme několika způsoby. Jednak klademe důraz na to, aby bylo všude dostatek stromů a odolných druhů rostlin. Máme však také několik inovativních postupů. Například díky propojení energetického průmyslu s vodárenským nám elektrárny přináší nejen energii, ale i potřebnou vodu ve vysoké kvalitě (destilovanou). Ta zásobuje velkou část naší země pitnou vodou pocházející z moře. Tato voda je velmi čistá a my do ni přidáváme pouze fluor. Další způsob zadržování vody jsou rezervoáry, které stavíme na všech možných místech. Ty jsou připraveny na přívalové deště, abychom zadrželi maximum vody a mohli ji použít dál. Všechny tyto technologie pomáhají avšak, jak Vám řekne každý odborník, tak jedním z nejdůležitějších prvků v boji nedostatkem vláhy jsou výsadby stromů, keřů a plodin, které sami o sobě zadržují vodu v krajině.

Co izraelské tradice, starají se o udržitelný rozvoj krajiny?

Například každý rok slavíme svátek Tubišvat, kdy každý z nás zasadí jeden strom. Je to taková židovská tradice a zároveň se tím stále staráme o naši zemi. O to, abychom měli dostatek stromů. Vždyť bez stromů bychom nemohli žít. Velmi důležité jsou pro nás například datle. Datlovníky jsou stromy, které jsou velice skromné a odolné. Vlastně celé zemědělství se stále vyvíjí a to i v otázce toho, co se bude pěstovat. A v návaznosti na to, co se tedy bude vyvážet.

Každá země má své zdroje, své možnosti hospodaření, a záleží jenom na nás jak s těmito zdroji nakládáme. Je dobré se inspirovat i v jiných krajinách, kde bylo před lety nepředstavitelné, že se bude jednat o produktivní půdu, která zajistí živobytí mnoha lidem.

FAKTA

280 izraelských firem v agrotechnickém sektoru

- ***200 exportérů v oboru***
- ***Obrat vývozu: 4 mld. $***

Počet pracovníků v sektoru – za posledních 60 let poklesl ze 17 % na 2,6 %

Obdělávaná půda – pokles o 20 %
Spotřeba pitné vody – pokles o 50 %
Hodnota produkce /1 m³ se zvýšila z 0,5 $ na 4 $

ODBORNÍCI – MLADÍ „ZAČÍNAJÍCÍ“ ZEMĚDĚLCI

V rámci tohoto vydání jsme se rozhodli zamyslet se nad tím, kdo je odborníkem, jenž může mluvit za ty mladé a nahlas říci svůj názor. Došli jsme k závěru, že nejlepší je, když se vydáme na farmy zeptat se právě těch mladých. Oni si tento obor vybrali, ať již na studiích nebo je tímto směrem zavál osud. Proto jsme Vám v tomto čísle připravili rozhovory s mladými lidmi zabývajícími se zemědělským oborem.

Můžete nám v krátkosti představit Vaše zkušenosti se zemědělstvím/agro-byznysem? Kdy jste Vy osobně začal pracovat v zemědělství, co máte na starost atd

Průpravu v zemědělství či v agro-byznysu chcete-li jsem dostal až v samotném zaměstnání v tomto sektoru poté, co mně byla nabídnuta zajímavá příležitost pracovat v jedné významné společnosti a já této příležitosti v roce 2015 využil. Před tím jsem deset let pobýval v Praze, kde jsem vystudoval nejprve mezinárodní vztahy a evropská studia a poté ještě mezinárodní obchod. Pár let jsem působil i v akademické sféře jako tajemník prorektora pro studijní záležitosti a následně jako tajemník katedry mezinárodního obchodu na Metropolitní univerzitě Praha. Zastávám zde funkci asistenta jednatele, jsem též prokurista společnosti. Po seznámení se s nejmenšími detaily z provozu ať už osobně v terénu nebo na poradách s techniky jsem se začal podílet na plánování – výroby, nákladů, investic, posouvání naší činnosti dále.

Tedy, nejste na své pozici zas tak dlouho. Kdo je pro Vás největší oporou při každodenní práci?

Největší oporou pro mě je pan jednatel společnosti, díky kterému jsem mohl do zemědělství proniknout a který mě v podstatě do všeho zasvětil a také stále zasvěcuje. Velký důraz kladu na sebevzdělávání, bez knižních rádců by to nešlo.

Co Vás ve Vaší práci překvapilo a nečekal jste?

Pracuji v zemědělském sektoru, takže není dne, ve kterém by mě něco nepřekvapilo. Spousta věcí, které jsou dnes a denně skloňované – vysoký věkový průměr pracovníků, extrémní počasí, nedostatek živin v půdě atd. – nás už dnes vlastně nepřekvapují. V tomto mě zaráží současné „objevování“ dávných pravd o tom, jak by se mělo pečovat o půdu, co do ní patří, co naopak půdě škodí. Dnes přece pro žádné informace nemusíme chodit daleko. Ptají se všichni sami sebe, v jakém stavu chtějí předat půdu dalším generacím? V současné době mě zaráží fakt mezi tím, jaké dnes máme znalosti a tím, jak si s tímto věděním počínáme. Dále je mrzuté, že zemědělci, sdružení v mnoha nevládních organizacích, nejsou někdy schopni táhnout v klíčových okamžicích za jeden provaz, spíše naopak.

Vidíte možnosti, resp. potenciál českého zemědělství do budoucna?

Nad dveřmi vedle mé kanceláře visí nápis „Pax arva colat“ (práce velebí pole). Potenciál půda nemá sama o sobě, potenciál vychází až skrze práci, kterou na půdě vykonáváte. Např. pro

mě je půda osázená solárními panely absolutně bez potenciálu. Stejně tak budování bioplynových stanic, ve kterých se ztrácí uhlík, místo aby se znovu objevil v půdě.
Potenciál v České republice vidím. Spousta chovů je na špičkové úrovni. Během několika málo let se objevila řada menších regionálních výrobců, kteří se snaží uvádět na trh produkty s velmi vysokou přidanou hodnotou. Ceny Klasa a Regionální potravina hovoří za své a v propagování těchto výrobků určitě mají nezastupitelnou roli. Jsem přesvědčený, že zemědělství jako takové – ne jenom české – má do budoucna potenciál, který bude časem narůstat. Rozloha a úrodnost půdy má své limity. Počet obyvatel Země zdá se ještě svých limitů zdaleka nedosáhl.

Na druhou stranu jako stát musíme vědět, co vlastně chceme. Česká republika je součástí trhu, který je vlivem evropských plateb zemědělcům pokřivený, jsme svázáni nařízeními a směrnicemi. Zjednodušovat nicméně toto na „vládu Bruselu“ jakožto politiku o nás bez nás je hloupost. Máme zde své úředníky, jsme nedílnou součástí a můžeme leccos ovlivnit. V tom bohužel vidím zatím náš potenciál nevyužitý.

Mnoho lidí v zahraničí si uvědomují vlivy tzv. Zelené revoluce*. Vidí v ní negativa, ale i pozitiva. Mnozí věří, že je překonána a problémy „přelidnění“ neřeší ba naopak, spíše zhoršuje, a to zejména v návaznosti na biodiverzitu. Jaký je Váš názor?

(Pozn.red.* Zelená revoluce – je v zemědělství vnímána jako globální proces, ke kterému došlo v 2. polovině 20. století a který díky využití moderních technologií, hnojiv, pesticidů a šlechtění nových odrůd přinesl výrazný nárůst v zemědělské produkci.)

Dnes už je pojem Zelená revoluce velice zavádějící vzhledem k tomu, čeho jsme na polích svědky. V těchto dnech naříkáme na extrémní nedostatek vláhy, nicméně podstatnou roli zde hraje kvalita půdy, která se činností člověka během krátké doby velice zhoršila. Herbicidy a pesticidy v půdě zabíjíme život, který se vlivem makropórů zapřičiňuje o 20 – 30 % vsakování vody. Pokud dlouhodobě sázíme na chemii do půdy, nikoli na organiku, jsme svědky současného stavu – všude v Evropě se vlivem průmyslového zemědělství půda proměnila na tuženou, krustovitou a má v sobě méně života.
Pro představu 1 kg rašeliny zadrží až 6 kg vody, 1 hektar černozemě potom zadrží až 3,5 tis. m3 vody. Pokud by byly zemědělská a lesní půda v ČR pouze středně kvalitní, měli by schopnost retence 9 mld. m3 vody, dnes zadrží pouze 5 mld. Zvýší-li se obsah organické hmoty v půdě o 1 %, kapacita půdy zadržet vodu se zhruba zdvojnásobuje.

Pracujete v úspěšné společnosti, potýkáte se s problémy snížené produkce vlivem „vyčerpané“ půdy? Jaká je podle Vás příčina? A může zemědělská politika ČR zabránit tomuto problému?

Jelikož veškerou organiku vracíme zpátky do půdy, o její vyčerpanosti se nemůžeme bavit. Může nás trápit pouze nedostatek vláhy.

Zemědělská politika ČR by na potřebné změny nástroje ve zvrácení současného stavu mít měla, a to nejen uvnitř státu, ale i navenek. Jde přece o otázky udržitelného rozvoje, dlouhodobého pohledu atd.

Jak se díváte na směřování SZP 2020+? Co pro Vás znamená trvale udržitelný rozvoj venkova?
Jako idealista doufám, že bude politika 2020+ ve znamení poučení se

„Pro zasmání bych zmínil čtyři zásadní problémy zemědělce – jaro, léto, podzim a zima.“

z předchozího období – čili půjde cestou zjednodušení agendy, snížení byrokracie, zefektivnění, vkládání prostředků tam kam patří, tak aby se to projevilo v krajině.
Venkov je pro mě tvořen krajinou a lidmi. Tito lidé by se o své okolí měli starat a rozvíjet tak, aby sem lákali nejen turisty, ale také další budoucí obyvatele, kteří se zde chtějí natrvalo usadit. Návrat lidí na venkov by mohl částečně řešit již tak neblahou situaci pracovníků v zemědělství.

Řekněte nám 3 zásadní problémy nynějšího zemědělského podnikatele?

- Nastávající extrémní počasí – sucha, prudké lijáky, vichřice.
- Nedostatek pracovních sil.
- Závislost na dotacích.

Na co jste ve své kariéře nejvíc hrdý?

Nejsem ve společnosti ani v zemědělství tak dlouho, abych měl za sebou velké hmatatelné výsledky. V prvé řadě jsem hrdý na to, s jakými lidmi spolupracuji, ať se jedná o mé přímé kolegy nebo pracovníky ve výrobě. Svým způsobem jsem i hrdý na to, že jsem se vrátil do Trutnova, kraje, kde jsem vyrůstal. Jsem rád za to, že jsem stále schopen nasávat velké množství informací, že stále vidím před sebou velké rezervy, co všechno se dá zlepšit, zkvalitnit.

„Táhnou mne koně a ve fabrice se mi dělat nechce.“

Od mala pracuje v zemědělství na rodinném statku. Šárka Zemanová vystudovala střední školu obor Agropodnikání. Rodiče ji ani její sourozence nenutili k zemědělství, dali jim možnost výběru. Nyní se rozhodla nasbírat zkušenosti a hodlá odjet do ciziny pro nové informace a kontakty z oboru. Ten jí baví a zajímá. Jako významnou součást trvale udržitelný rozvoje považuje podnikání. Po nabití odborných zkušeností v zahraničí, se chce stát profesionálem, a to nejlépe ve vlastním podniku. Vzor i oporu nalezla u rodičů. Mladá slečna s chutí do života, která našla odvahu jít za svým snem.

Co tě v zemědělství zaujalo? Proč si se rozhodla pro tento obor?

Já mám ráda koně, teď se chci vzdělávat sama a pak to předávat dál.

Jelikož tady není dostatek kvalifikovaných lidí. Uvedu příklad, kdy kamarádka byla u koňské fyzioterapeutky, kůň se splašil a teď je polámaná víc než dřív.

Nabízí ti školský systém v ČR další vzdělávání? Kde chceš nabrat zkušenosti?

Je to hodně omezené v ČR a v zahraničí jsem si už našla farmu. Chci se dostat i k jiným koním, jelikož od 2 koní se vše nemůžu naučit. Je třeba nabrat víc zkušeností. Také v ČR docela málo platí, a proto bych si nemohla vzít s sebou svého koně, jelikož bych nás neuživila. V Anglii je to v tomto směru jednoduší a naučím se i jazyk. Ale neříkám, že v ČR by to nešlo, je to o vlastní motivaci a prioritách. Musela bych mít ne jednu práci, ale dvě – tři.

Co pro tebe znamená rozvoj venkova?

Je potřeba, aby lidé začali podnikat v místě bydlení.

Ty víš, co potřebuješ k tomu, aby si začala podnikat?

Musí se prvně zajít na úřad, je třeba mít podnikatelský plán, ten jsme probírali ve škole. Jelikož mne rodiče vychovali v podnikání, tak toho vím více než ostatní. Ta myšlenka/podnikatelský nápad musí přijít. Ale musí se to promyslet, nejde to jen tak hurá začít a pak zkrachovat.

Proč podle tebe mladí v tvém okolí nepodnikají?

Je to výchovou rodičů, jelikož rodiče je k tomu nevedou. Jdou do fabriky, přijdou domů nevědí, co vše se dá zvládnout. Nemají žádný obzor. Rodiče ani škola je v tom nevede, nikdo je v tom nepodporuje. Ta doba Instagramu a Facebooku je taková, že člověk kouká na úspěch ostatních, ale za fotkou nevidí, co proto musel udělat. Já vyrůstala, kdy Facebook začínal, všichni tam dávají fotky a nežijí.

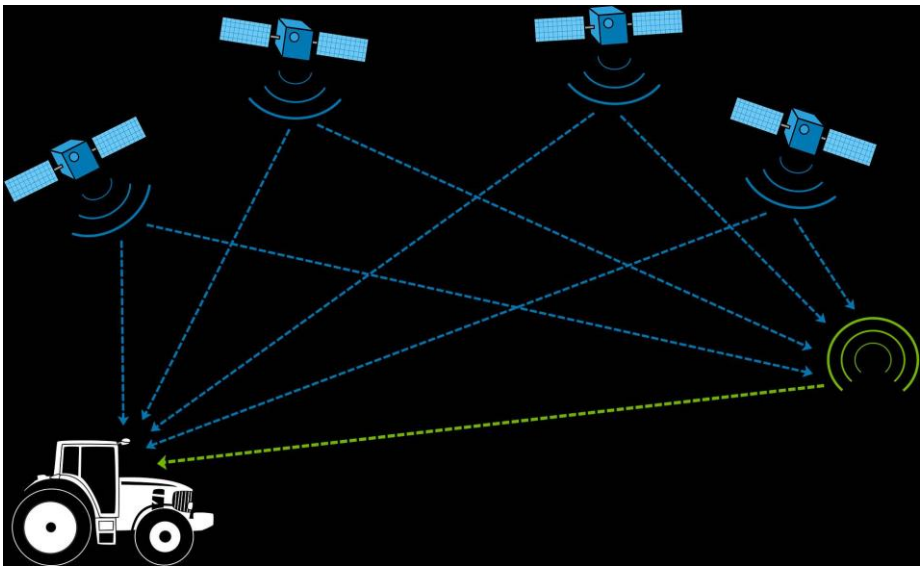

Máš představu, a jak tě může například finančně stát podpořit v začátcích zemědělského podnikání?

Vím, že je to možné, ale jen díky svým rodičům a známým, ale kdybych byla člověk z okolí, tak nevím.

Myslíš si, že je možné to změnit?

Asi je třeba začít děti učit už od základní školy. Mnoho z nich ty zvířata nezná. Udělat jim nějaké přednášky a jak se starat o zvířata. A pak i o tom, že tady nějaké podpory jsou.

Nyní se hodně rozvíjí a podporuje precizní zemědělství. Co je to precizní zemědělství?

Podle mne to nelze určit. Každý člověk to určí jinak. To je jako, když někdo se snaží označit člověka za špatného nebo dobrého.

Co je tedy precizní zemědělství podle tebe?

Dělat to tak, jak nejlépe dokážu.

3 problémy které vidíš v zemědělství:

- Počasí – Málo krmení. Teď málo pršelo a počasí nelze ovlivnit.
- Zdravotní stav zvířat – občas se zlomí noha nebo jsou nemocné i když se snažíte.

- Papírování – je tam spoustu zbytečností.

Občas Vás na úřadě i vyhodí místo toho, aby Vám pomohli. Ale jde o základní úřady jako sociální úřad a úřad práce. Kdy tam strávím den navíc, ještě přizvu účetní, abych nakonec zjistila, že jsem to měla v pořádku akorát paní nechtěla do dokumentace nahlédnout, tak mne poprvé vyhodila.

Často také úřady hledají důvod, proč to nejde, místo toho, aby to šlo. Kupříkladu při převozu koně je v legislativě napsáno, že musíte vyplnit číslo hospodářství do kterého zvíře přesouváte. V Anglii takové číslo nemají?!? Bez přátel a známých bych pak nevěděla, jak toho koně mám převést a co vše je potřeba zařídit. Samozřejmě, že je to někde napsáno, ale bylo by dobré, aby ten návod napsali pro lidi.

Jak to bylo u tebe v rodině s mezigenerační výměnou zkušeností?

U mamky je to lepší, rozumíme si, ta je zvídavá a využívá počítač. U taťky je to horší, ten si spíš svým dodavatelům zavolá a internet nevyužije. Ještě při mých začátcích jsem měla chuť zkoušet a dělat nové věci, prostě zkoumat. Děda chtěl, aby to bylo tak, jak to dělal a ne jinak. Neříkám, že to bylo špatně, ale chyběla mi ta možnost to zkusit dělat jinak. Teď si hledám tu svou cestu, ten svůj způsob, tak aby mi to šlo. Proto jedu do zahraničí.

Co by mohlo každodenní práci v zemědělství pomoci?

Vidím zjednodušení u různých aplikací, kdy zadáte údaje do aplikace a vše by bylo při kontrole jednoduší – připouštění, nemoci a hlídání různých termínů. Na těch kartách je to zdlouhavé hledání.

Kde se vidíš za dvacet let?

Doufám, že budu mít výdělečný podnik, který mne uživí a bude mne to bavit.

Vášeň ke zvířatům a technologiím jim není cizí.

Jeden stále studuje a druhý pracuje jako zootechnik na ekologické farmě s dojným a masným skotem. Budoucnost v zemědělství vidí, protože si uvědomují, že je třeba zajistit stravu pro obyvatele. Nebojí se nových technologií

ba naopak, když mají možnost vyhledávají je. Měli jsme možnost promluvit si s dvěma kamarády Honzou a Dominikem o jejich pohledu na zemědělství.

Chtěli jste pracovat v zemědělství? Proč?

Honza: Chtěl už od malička. Mě to baví, motivaci mám v sobě, původně pocházím z paneláku. Takže určitě to nebylo od rodičů.

Dominik: Zvířata a zemědělství mne baví od základky. Bydlím v baráku, to beru oproti paneláku jako výhodu, ale rodina mne od toho odrazuje. Spíš jsem začal sám, jelikož mne to baví.

Na jaké konkrétní pracovní pozici byste chtěli pracovat?

Honza: Zootechnik. Zvířata vždycky na prvním místě. My jsme i členy chovatelů drobného zvířectva. Mám husy, králíky, ale skot je asi nejlepší. Malochov máme spíš pro výstavní účely.

Dominik: Rozhodně živočišnou výrobu. Já už jsem začal s ovcemi a prasaty, ale nejlepší je skot – asi nevýnosnější z těch chovaných zvířat.

Co tedy, chtěli byste dělat zootechnika v chovu drůbeže?

Honza: To rozhodně ne, halu radši plnou krav než drůbeže. Je to vyhnané za 30dní a plné antibiotik.

Takže tíhnete ke konvenčnímu nebo ekologickému zemědělství?

Honza: Zájmových chovech na výstavy prostě nedosáhnete takových přírůstků při ekologii, tam je jasná konvence. Jinak jsem o tom zatím neuvažoval.

Dominik: Taky jsem tuhle otázku neřešil.

Můžete mi sdělit důvody, proč mladí jdou pracovat do zemědělství?

Honza: Opouštění měst. Teď je fenomén vracet se na venkov

Dominik: Zvířata nebo zemědělský stroje. Někomu se třeba líbí i ty dotace.

Je zemědělští ve vašem okolí vnímáno jako prestižní zaměstnání?

Honza: No okolí by to určitě nechtělo dělat, protože je to moc práce i o víkendu, prostě každý den, ale mě to baví a jíst bude přeci každý. Spousta lidí říká, že to jinde bude lepší, ale jíst budeme vždy.

Dominik: Určitě.

Co si představujete pod pojmem precizní zemědělství?

Dominik: Dobře hospodařit s vysokou produktivitou.

Honza: Vůbec nevím.

Kde získáváte nové informace o nových technologiích a inovacích?

Honza: Hodně internetu, veletrhy, na které jezdím tady se svým zaměstnavatelem. Například se školou jsme nikde na veletrhu nebyly, což je ohromná škoda. Občas samozřejmě z katalogů, když někdo přinese.

Dominik: Nejvíc se využije internet, plno informací od zemědělců a ty veletrhy.

Je automatizace v zemědělství na vysoké úrovni? Je české školství připraveno na tyto modernizace a nové technologie? Co byste škole poradili?

Honza: Vidím, že zemědělství hodně roste, (pozn. myšleno vývoj technologií), ale je to nákladné a zemědělci na to prostě nemají peníze. Což klade vyšší nároky na práci zaměstnanců. Já si myslím, že školství připraveno úplně není. K moderním technologiím škola nemá přístup, ale snaží se.

Dominik: Díky internetu máme možnost se dozvědět mnoho věcí. Už jsou i traktory bez řidičů...školství není připraveno, víc se toho dozvíme od ostatních zemědělců a na veletrhu. Kam jsme měli příležitost jet pouze se zemědělci, škola nás nevzala. Je zapotřebí více praxe. Mnoho lidí se dostane ke kravám ve čtvrťáku a zjistí, že se ji bojí, tady je asi něco špatně.

Co si představujete pod pojmem udržitelné rozvoj venkova?

Dominik: Aby se to zemědělství udrželo na nynější úrovni nebo zlepšovalo pozitivním směrem. Lepší technologie. Taky lepší školství směrem k výuce nových technologií. Pro zemědělce asi pomoct se sháněním pozemků. Pokud není kde hospodařit.

Honza: Pro zemědělce v některých částech je problém sucha, tráva je vyprahlá, tady je to ještě docela dobré. Podpora v nákupech zvířat a pomoc mladým zemědělcům. Všechno je, ale musíte vynaložit velké úsilí.

Má obor zemědělství budoucnost? Znáte dokument s názvem Společná zemědělská politika 2020+?

Honza: Musí mít. Znám mnoho lidí, kteří se okolo toho ochomýtli, ale nic moc o tom neví. Ve škole nám o tom také neříkali nic podrobnějšího.

Dominik: Má budoucnost. Nic moc o tom nevím.

FARMÁŘSKÉ LISTY

Farmářské listy
- elektronický zpravodaj
Českomoravského svazu zemědělských podnikatelů

Vydává ČMSZP, Slezská 100/7, 120 00 Praha 2

Kontakt: Ing. Karolína Menclová, ředitelka
Tel.: + 420 227 010 354
Email: info@cmszp.cz
web: www.cmszp.cz

Použité fotografie jsou majetkem archivu ČMSZP nebo volně dostupných databází pokud není uvedeno jinak

Vydání periodika je v roce 2018 podpořeno dotací z Ministerstva zemědělství v rámci projektu Aktivní zemědělec.